Ruimtelijke onderbouwing

Rotonde N302

Gemeente Ermelo

BURO SRO

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Rotonde N302
Identificatienummer:	NL.IMRO.0233.OVrotondeN302-0301
Status:	definitief
Datum:	24 november 2016
Projectnummer Buro SRO:	62.90.03

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	Gemeente Ermelo
Contactpersoon opdrachtgever:	Pauline Oudijk
Betrokken gemeente:	Ermelo
Behandelend ambtenaar:	Pauline Oudijk

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Maarten Geerts
Bezoekadres vestiging Arnhem	Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	*Inleiding*	*5*
1.1	*Aanleiding voor het initiatief*	*5*
1.2	*Ligging plangebied*	*5*
1.3	*Leeswijzer*	*5*
Hoofdstuk 2	*Het initiatief*	*6*
2.1	*Huidige situatie*	*6*
2.2	*Toekomstige situatie*	*7*
Hoofdstuk 3	*Beleidskader*	*9*
3.1	*Rijksbeleid*	*9*
3.2	*Provinciaal beleid*	*9*
3.3	*Gemeentelijk beleid*	*11*
Hoofdstuk 4	*Uitvoerbaarheid*	*12*
4.1	*Milieu*	*12*
4.2	*Water*	*14*
4.3	*Ecologie*	*15*
4.4	*Cultuurhistorie en archeologie*	*16*
4.5	*Economische uitvoerbaarheid*	*16*
Hoofdstuk 5	*Procedure*	*18*
5.1	*Voorbereiding*	*18*
5.2	*Van ontwerp naar vaststelling*	*18*
Bijlagen		*19*
Bijlage 1	*Schematisch ontwerp*	*21*
Bijlage 2	*Ecologisch onderzoek*	*23*
Bijlage 3	*Programma van Eisen archeologische begeleiding*	*25*

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het initiatief

Aan de provinciale weg N302 ligt het terrein van het Nationaal Hippisch Centrum dat jaarlijks veel bezoekers trekt. De ontsluiting van het terrein is echter niet optimaal. Vanuit de wens voor een veiliger oversteek en een betere ontsluiting wordt nu een rotonde aangelegd.

De aanleg van de rotonde is ook de aanleiding om in de directe omgeving een aantal andere, kleinere infrastructurele maatregelen te nemen.

De aanleg van de rotonde is strijdig met het geldende bestemmingsplan, maar omdat het initiatief past op de locatie en gewenst is wordt medewerking verleend. Via voorliggend document is gemotiveerd waarom medewerking wordt verleend en waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de provinciale weg N302 tussen Kootwijk en Harderwijk, ter hoogte van de aansluiting met de Beek. Onderstaande afbeelding toont globaal de ligging van het plangebied in de omgeving.

Bron: luchtfoto www.ruimtelijkeplannen.nl

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid en de relevante wetgeving opgenomen. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk op haalbaarheid getoetst aan de hand van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Tevens is in dit hoofdstuk ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Tot slot bevat hoofdstuk 5 de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan, waarbij de uitkomsten van de inspraak en overlegmomenten zijn opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het initiatief

In dit hoofdstuk komt het initiatief aan bod. Daartoe wordt eerst inzicht gegeven in de huidige situatie in het plangebied. Daarbij wordt ook de relatie met de omgeving betrokken. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

2.1.1 N302

Langs de provinciale weg N302 ligt het terrein van het Nationaal Hippisch Centrum, waar de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie is gevestigd. De locatie wordt ontsloten via de Beek, een smalle landelijke weg die met een T-kruising aansluit op de N302.

Het complex is het kloppend hart van hippisch Nederland. Het trekt jaarlijks circa 250.000 bezoekers. Aan de overzijde van de N302 ligt het uitgestrekte bos- en heideterrein Houtdorper- en Speulderveld, waar door veel ruiters en menners, afkomstig van het centrum, maar ook door andere recreanten, druk gebruik van wordt gemaakt. Door de intensiteit en snelheid van het verkeer op de N302 is het lastig oversteken. Daarnaast is het voor paardentrailers en vrachtwagens moeilijk om vanaf het terrein de N302 op te komen. De aanleg van een rotonde moet deze situatie verbeteren.

Provinciale weg N302 met de afslag...

... naar De Beek

2.1.2 Ontsluiting via De Beek

Het KNHS-terrein wordt ontsloten via De Beek. De beperkte breedte van deze weg levert problemen op bij de verkeersafwikkeling als paardentrailers en/of vrachtwagens elkaar willen passeren. Een verbreding van de weg kan dit probleem oplossen. De verbreding past niet in het geldende bestemmingsplan, reden om ook deze ingreep nu mogelijk te maken.

Het profiel van De Beek

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Aanleg van de rotonde

Het plan voorziet in de aanleg van een rotonde ter plaatse van de aansluiting met De Beek. Aan de zuidzijde van de rotonde wordt een speciale oversteek aangelegd voor fietsers en ruiters richting het Houtdorper- en Speulderveld. Het fietspad wordt aangesloten op het bestaande fietspad dat in de richting van de Garderenseweg gaat. De bestaande oversteek ten zuiden van het KNHS-terrein komt te vervallen.

De aanleg van de rotonde zal ertoe leiden dat de oversteekbaarheid van de N302 voor ruiters, menners en ander recreatief wandel- en fietsverkeer aanmerkelijk zal verbeteren. Enerzijds omdat het mogelijk wordt gemaakt om de weg gefaseerd over te steken, maar ook omdat de snelheid van het gemotoriseerd verkeer bij de rotonde omlaag gaat. Bovendien wordt het met een rotonde voor auto's met een paardentrailer of vrachtwagens veiliger en makkelijker gemaakt om de N302 op te rijden. Hiermee wordt het probleem dat nu wordt ervaren opgelost.

De provincie Gelderland heeft het groot onderhoud van de N302 in 2016 en 2017 op de agenda staan. De aanleg van de rotonde kan nu meelopen in het groot onderhoud van de weg.

2.2.2 Verbreding van De Beek

Daarnaast zal de weg de Beek over een lengte van circa 400 meter worden verbreed. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt dat vrachtwagens en/of auto's met paardentrailers elkaar veilig kunnen passeren. De weg wordt verbreed tot aan het achterliggende evenemententerrein. In de bestaande situatie liggen afwateringssloten aan weerszijden van de Beek. In de nieuwe situatie blijven deze óf beide bestaan óf de sloot wordt met een duiker verlegd naar één zijde van de weg. Er wordt in overleg met het waterschap nog uitgezocht wat de beste oplossing is.

2.2.3 Overige werkzaamheden

Aanvullend op de aanleg van de rotonde worden in de directe omgeving enkele andere infrastructurele maatregelen genomen. Deze zijn met name gericht op een veilige afwikkeling van het recreatieve fietsverkeer dat voortaan gebruik zal maken van de rotonde in plaats van de meer zuidelijk gelegen oversteek. De volgende maatregelen worden uitgevoerd:

- verbreding van het fietspad over het Houtdorper- en Speulderveld richting Garderenseweg;
- de aanleg van een nieuw fietspad als verbinding tussen dit fietspad en de nieuwe rotonde;
- het verwijderen van een aantal fiets- en ruiterpaden ten zuiden hiervan;
- het verwijderen van de bestaande fietsoversteek en ruiter- en zwijnenpaden over de N302.

Genoemde ingrepen kunnen worden uitgevoerd binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische enclave en Speuld'.

Op onderstaande afbeelding zijn alle werkzaamheden schematisch weergegeven. De schematische weergave van het ontwerp is ook opgenomen in bijlage 1 (Schematisch ontwerp).

Schematische weergave van de te nemen maatregelen

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Gebiedsgericht

De SVIR benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, de ecologische hoofdstructuur, de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen. Voorts betreft het enkele specifieke gebieden, zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee de SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

In de SVIR worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Ladder duurzame verstedelijking

Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is "duurzame verstedelijking". Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro, artikel 3.1.6 onder 2.

De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. De ladder bestaat uit drie 'treden' die doorlopen moeten worden om te bezien of een ontwikkeling bijdraagt aan duurzame verstedelijking:

1. de voorgenomen stedelijke ontwikkeling dient te voorzien in een actuele regionale behoefte;
2. indien uit stap 1 volgt dat de ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte moet beschreven worden in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins;
3. indien uit stap 2 blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is. Daar wordt het volgende onder verstaan: 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

Door het ministerie van Infrastructuur en Milieu is een handreiking gemaakt. Deze 'handreiking ladder voor duurzame verstedelijking' werkt verder uit hoe met de ladder omgegaan moet worden. Voor een verdere uitleg van de ladder duurzame verstedelijking wordt naar die handreiking verwezen.

Planspecifiek

Gebiedsgericht

De gehele Veluwe maakt deel van uit van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS), ook wel Nationaal Natuurnetwerk genoemd, en het Natura 2000-gebied Veluwe. Het plangebied ligt hier midden in. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Voor de invloed van het plan op de kwaliteiten van de EHS en Natura 2000 wordt verwezen naar paragraaf 3.2 (Provinciaal beleid) en paragraaf 4.3 (Ecologie).

Ladder duurzame verstedelijking

In onderhavig plan is geen sprake van een verstedelijkingsopgave. De Ladder duurzame verstedelijking in hier niet aan de orde.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Gelderland (2014)

De provincie zet in haar Omgevingsvisie in op het waarborgen en het verder ontwikkelen van de kwaliteiten van Gelderland waarbij recht wordt gedaan aan de ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Natuurbeleid

De provincie Gelderland streeft naar het veiligstellen van de verscheidenheid (biodiversiteit) en kwaliteit van de Gelderse natuur. Hiertoe wordt ingezet op de realisatie van een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. Dit wil men bereiken door de bestaande natuur in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) te beschermen en de samenhang te versterken door het uitbreiden van natuurgebieden in het GNN en het aanleggen van verbindingszones in de Groene Ontwikkelingszone (GO). De GO heeft een dubbeldoelstelling: er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.

De Omgevingsverordening stelt dat binnen de GO geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt zijn die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzijr:

- er geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
- de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen wèl mogelijk worden gemaakt, mits in de toelichting bij het plan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Nationaal Landschap Veluwe

De Veluwe is één van de zeven Gelderse Nationale Landschappen. De Veluwe is veruit het grootste aaneengesloten groene gebied van Nederland. Als belangrijke kernkwaliteiten worden hier genoemd:

- de groene long van Nederland;
- stuwwal met grootschalige afwisseling van open heide, gesloten bos, uitgestrekt open stuifzand en vennen, agrarische enclaves;
- rijk aan aardkundige kwaliteiten (vooral het reliëf);
- afwezigheid van oppervlaktewater met uitzondering van de vennen en enkele beken;
- weinig bebouwing;
- karakteristieke en cultuurhistorisch waardevolle open essen op de flanken;
- een ‘antropogene’ leegte van nu met een schatkamer van cultuurwaarden van toen: landgoederen, grafheuvels, boerderijen et cetera;
- rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos: van zeer oude loofboscomplexen tot rechtlijnig verkaveld productiebos en recent ontwikkeld ‘oerbos’ met begrazers;
- rust, ruimte en donkerte.

Binnen het Nationaal Landschap zijn alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van het nationaal landschap niet aantasten.

Mobiliteit

De provincie is verantwoordelijk voor het op peil houden en verbeteren van de kwaliteit van de bestaande wegen, waterwegen en fietspaden in provinciaal beheer. De provincie richt zich op een efficiënt beheer van het netwerk, bijvoorbeeld door de timing van onderhoud, omleidingsroutes en afstemming met andere wegbeheerders. De provincie neemt de regie om in samenwerking met andere partijen te komen tot samenhang in de Gelderse wandel- en fietsroutenetwerken als basis voor het Gelderse recreatief toeristisch product en voor de stad-landverbindingen voor het langzame verkeer.

Planspecifiek

Natuurbeleid

Het plangebied ligt in de Groene Ontwikkelingszone (GO). Om te onderzoeken wat de mogelijke effecten van het plan zijn op de natuur, is er een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Voor de resultaten hiervan wordt verwezen naar paragraaf 4.3 : Ecologie.

Nationaal Landschap Veluwe

De schaal van de voorgenomen ingreep - de aanleg van een rotonde - is dermate beperkt dat gesteld kan worden dat dit geen nadelige effecten heeft op de kernkwaliteiten van het Veluwse landschap, zoals die hierboven zijn genoemd.

Mobiliteit

De aanleg van de rotonde past in het provinciaal mobiliteitsbeleid, omdat het bijdraagt aan de verbetering van de veiligheid op de N302. De rotonde biedt een goede oversteek voor fietsers en andere recreanten en is zo ook een verbetering voor het recreatief netwerk op de Veluwe. Door dit plan nu op te pakken kan bovendien worden meegelopen in de onderhoudscyclus van de provincie.

3.3 Gemeentelijk beleid

Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische enclave en Speuld' van de gemeente Ermelo (vastgesteld op 28-05-2015).

Zowel de N302 als de Beek hebben de bestemming 'Verkeer'. De bestemming biedt echter onvoldoende ruimte om de rotonde te kunnen realiseren. Bij de Beek is de bestemming 'Verkeer' dermate smal dat het binnen de bestemming niet mogelijk is om de weg te verbreden.

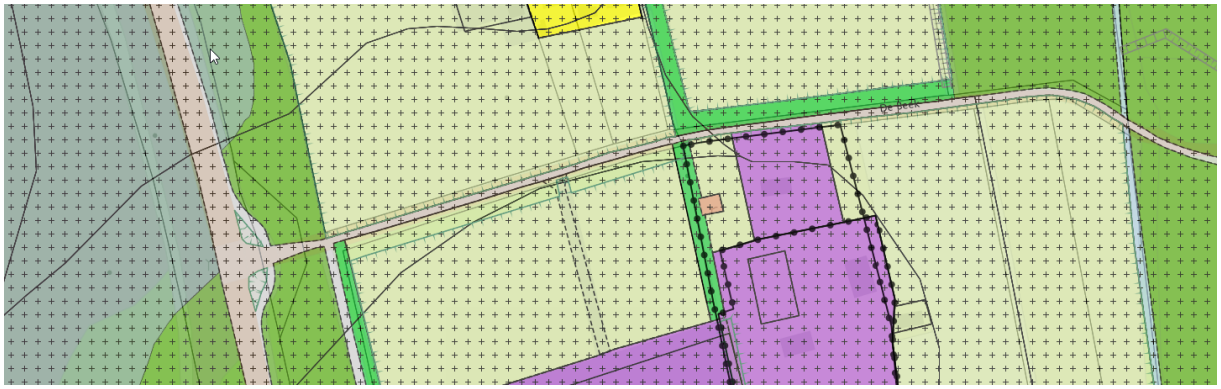

Uitsnede uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische enclaves en Speuld'

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van een projectbesluit moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

In het kader van een bestemmingsplan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. Bij ingrepen aan de infrastructuur, zoals hier de aanleg van de rotonde, is een bodemonderzoek niet nodig, omdat infrastructuur geen gevoelige functie is. Vanuit bodemkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan.

4.1.2 Lucht

Toetsing in het kader van goede ruimtelijke ordening

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het wenselijk is om een project op een bepaalde locatie te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol. In het kader van het opstellen van een bestemmingsplan moeten twee aspecten in beeld gebracht worden met betrekking tot 'lucht'. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (paragraaf 5.2). De Wet introduceert het onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m^3) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing.

Luchtkwaliteit ter plaatse

Sinds juni 2008 is de luchtkwaliteitsrichtlijn 2008/50/EG van de Europese Unie (EU) van kracht. Deze richtlijn bevat normen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens en de natuur. De normen bedragen 40 µg/m^3 (grenswaarde) voor zowel PM_{10} als NO_2.

Planspecifiek

Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt de huidige luchtkwaliteit ter plaatse bekeken door middel van de NSL Monitoringstool (www.nsl-monitoring.nl). Door de metingen ter plaatse te toetsen aan de grenswaarden kan gekeken worden of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Uit metingen van ter hoogte van plangebied zijn de volgende concentraties naar voren gekomen:

	NO2 (stikstofdioxide)	PM10 (Fijn stof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2013 (µg/m3)	<35 µg/m3	< 35 µg/m3
Grenswaarde concentratie (µg/m3)	40 µg/m3	40 µg/m3

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen in de laagste categorie en daarmee ruim onder de gestelde grenswaarden. De uitvoering van het initiatief zal niet leiden tot een verhoging van het aantal verkeersbewegingen. Daaruit valt te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd (artikel 1 Wgh):

- woningen;
- geluidsgevoelige terreinen (terreinen die behoren bij andere gezondheidszorggebouwen dan categorale en academische ziekenhuizen, verpleeghuizen, woonwagenstandplaatsen);
- andere geluidsgevoelige gebouwen, waaronder onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, andere gezondheidszorggebouwen dan ziekenhuizen en verpleeghuizen die zijn aangegeven in artikel 1.2 van het Besluit geluidhinder (Bgh):
    1. een verzorgingstehuis;
    2. een psychiatrische inrichting;
    3. een kinderdagverblijf.

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Verder gaat de Wgh onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen, geluidbelastingkaarten en actieplannen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek

Voor voorliggend plan is het van belang te kijken naar de mogelijke gevolgen van het wegverkeerslawaai op omliggende woningen. De aanleg van de rotonde is een beperke fysieke wijziging aan de weg, die niet leidt tot een verandering in verkeersintensiteiten. Er is geen sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder.

Met betrekking tot geluidhinder zijn er geen belemmeringen voor onderhavig plan.

4.1.4 Milieuzonering

Het aspect bedrijven en milieuzonering gaat in op de invloed die bedrijven kunnen hebben op milieugevoelige bestemmingen in hun omgeving. Aangezien onderhavig plan alleen betrekking heeft op een wijziging van de infrastructuur is het niet nodig om dit aspect verder te onderzoeken.

4.1.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de externe risico's met een externe werking, die ontstaan door het transport van, de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen. Toetsingskaders zijn onder andere het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moeten worden aangehouden.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het groepsrisico is een maat die aangeeft hoe groot de kans is op een ongeval met gevaarlijke stoffen met een bepaalde groep slachtoffers. Hoe hoger het groepsrisico, hoe groter deze kans. Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Voor inrichtingen geldt daarnaast dat verantwoording van het groepsrisico verplicht is wanneer binnen het invloedsgebied van een risicobron nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten worden toegelaten. Voor transportassen (weg, spoor en water) geldt dat de verantwoording van het groepsrisico verplicht is wanneer sprake is van toename van het aantal personen (en daarmee een toename van het groepsrisico) of overschrijding van de oriëntatiewaarde.

Vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is vanaf 1 april 2015 vastgelegd in de Wet Basisnet en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wgvs). Voor ruimtelijke ordening in relatie tot transportroutes is er het Besluit transportroutes externe veiligheid (BTEV). Dit besluit is gebaseerd op de Wro en de Wm. Volgens het Bevt mag op grond van een ruimtelijke besluit geen kwetsbaar object in de veiligheidszone (PR) worden gebouwd. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten mogen alleen in uitzonderlijke gevallen in de veiligheidszone worden toegestaan. Het Bevt gaat ook in op de hoogte van het groepsrisico. Wanneer het aannemelijk is dat het groepsrisico ver beneden de oriëntatiewaarde blijft of nauwelijks toeneemt is een verantwoording van het groepsrisico is niet verplicht.

Planspecifiek

De N302 maakt deel uit van het basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Onderhavig plan betreft alleen een wijziging van de infrastructuur, erop gericht om de verkeersveiligheid te vergroten - en dus de kans op een ongeval te verkleinen. Er worden geen nieuwe inrichtingen mogelijk gemaakt waar grote groepen mensen verblijven. Uit oogpunt van externe veiligheid zijn er geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig plan.

4.2 Water

Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21ste eeuw heeft in augustus 2000 advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan het bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Het Nationaal Waterplan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Watertoets

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium. In de waterparagraaf worden de watertoets en de uitkomsten van een eventueel overleg opgenomen.

Planspecifiek

Naast de N302 ligt een zaksloot. Deze wordt verlegd en komt, net zoals in huidige situatie, naast de weg te liggen - in dit geval dus naast de rotonde. Per saldo neemt de oppervlakte aan verharding iets toe, maar gezien de beschikbare ruimte en de goede infiltratiemogelijkheden op deze grond verandert er voor wat betreft de waterhuishouding ruimtelijk gezien niets door de aanleg van de rotonde.

Tot voor kort werden de zaksloten aan weerszijden van De Beek bij zware buien overbelast. Dat komt omdat er veel schoon regenwater van de gebouwen van de KNHS werd afgevoerd naar de zaksloten langs De Beek. Daartoe zijn inmiddels inrichtingsmaatregelen getroffen, waaronder de aanleg van een grote wadi op het terrein van de KNHS. Ten aanzien van de verbreding van De Beek wordt nog gezocht wat de best passende oplossing is: een zaksloot aan één zijde of aan beide zijden van de weg. Beide zijn binnen het plangebied uitvoerbaar. Het aspect water staat niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg. In de voorbereiding op dit plan is dit besproken met het Waterschap Vallei en Veluwe.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de EHS) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is de verantwoordelijkheid van de verschillende provincies. In het NNN liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura2000-gebieden.

De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden. In de Natuurbeschermingswet zijn de volgende gronden aangewezen en beschermd:

- Natura 2000-gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden);
- beschermde Natuurmonumenten;
- wetlands.

Soortenbescherming

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Naast een aantal in de wet (en daarop gebaseerde besluiten) vermelde specifieke mogelijkheden om ontheffing te verlenen van in de wet genoemde verboden, geeft de wet een algemene ontheffingsbevoegdheid aan de minister van EZ (artikel 75, lid 3). Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek

Om de gevolgen van het plan voor de flora en fauna in beeld te brengen is een natuurtoets uitgevoerd (zie bijlage 2).

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt binnen het Natura 2000-gebied Veluwe en binnen het Gelders Natuur Netwerk. Op de Veluwe komen diverse habitats en soorten voor die zijn beschermd, maar deze zijn niet in het plangebied aangetroffen of te verwachten.

Het plan betreft een herinrichting van de kruising. Dit heeft geen invloed op het verkeersaanbod of de verkeerssamenstelling. Omdat de rijlijnen ter plaatse van de rotonde wel wijzigen is een berekening uitgevoerd met Aerius calculator. Volgens de berekening vindt als gevolg van de rotonde er op een beperkt gebied bij 3 habitattypen (droge heiden, vochtige alluviale bossen en vochtige heiden) een toename plaats van meer dan 0,05 mol/ha/jaar. Hiermee kan het noodzakelijk zijn om een vergunning aan te vragen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Dit is ter beoordeling aan het bevoegd gezag. Gelet op de beperkte ingreep en het niet-gewijzigde verkeersaanbod is de verwachting dat de ingreep geen significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Veluwe heeft en dat een vergunning dus kan worden verleend.

Daarnaast is er een toetsing uitgevoerd op het Gelders Natuur Netwerk. Als kernkwaliteit geldt hier het leefgebied van de das en grof wild. Ontwikkeldoel is vermindering van de barrièrewerking van de N302. Een rotonde is een snelheidbeperkende maatregel. Dat is op zich gunstig ter voorkoming van aanrijdingen. Als het middendeel van de rotonde kan worden ingericht met beplanting wordt deze oversteek mogelijk nog makkelijker. Als gevolg van het plan zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN-gebied Veluwe. Specifieke maatregelen of aanvullend onderzoek zijn niet nodig.

Soortenbescherming

Bij de quickscan zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van beschermde soorten of verblijfplaatsen. Mogelijk moet er een aantal bomen worden gekapt bij de rotonde, maar hierin zijn geen nesten of holtes aangetroffen. Bij eventuele kap geldt wel de algemene zorgplicht, wat inhoudt dat de bomen voor de kap nogmaals worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van beschermde soorten of verblijfplaatsen. Er geldt een vrijstelling voor de algemeen beschermde soorten. Een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

De conclusie is dat het plan uitvoerbaar is op het aspect ecologie.

4.4 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan of projectbesluit moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in structuurvisies, bestemmingsplannen en milieueffectrapportages. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken. De aandacht voor cultuurhistorie is ook wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Artikel 3.1.6 onder 2 van dit Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden.

Archeologie

Het groeiende besef dat de toenemende ruimtelijke ontwikkelingen - en de bodemingrepen die daarmee gepaard gaan - op termijn het bodemarchief vernietigen, heeft in 1992 geleid tot de Conventie van Valletta (Verdrag van Malta). In dit Europese verdrag is vastgelegd dat het archeologisch erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter beschermd moet worden.Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd.

In Nederland is het verdrag van Malta geïmplementeerd met de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). Deze wet is op 1 september 2007 van kracht geworden. Door middel van de Wamz is de omgang met het bodemarchief verankerd in onder andere de Monumentenwet 1988 en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Op basis hiervan zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. In het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de Monumentenwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn zodat, waar nodig, die waarden veiliggesteld kunnen worden en / of het initiatief aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente en dit moet bij vaststelling van bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke besluiten) meegenomen worden.

Planspecifiek

Cultuurhistorie

De N302 ligt in deze omgeving precies op de overgang tussen het niet-ontgonnen droge zandgebied van het Houtdorper- en Speulderveld en de jonge landbouwontginning, die parallel aan de weg loopt. Dit deel van de N302 volgt het tracé van een oude Hanzeweg die in dwars over de Veluwe liep tussen Ugchelen en Harderwijk. Hoewel het tracé deels hetzelfde is, is het uiterlijk van de weg is in de loop der tijd uiteraard erg veranderd. Voorliggend plan heeft geen gevolgen voor het tracé.

Voorliggend initiatief heeft door zijn beperkte omvang geen nadelige gevolgen voor de cultuurhistorische betekenis ter plekke.

Archeologie

Het plangebied ligt in een zone met een hoge archeologische verwachtingswaarde. In het verleden zijn in de omgeving een aantal vondsten gedaan uit de steen- en bronstijd. Afhankelijk van de aanwezige verstoringen zijn meer vondsten te verwachten. De kans op verstoring is het grootst ter hoogte van de provinciale weg en kleiner bij het aan te leggen fietspad. Voor de aanleg van het fietspad dient een cunet gegraven te worden met een diepte van ca. 30 cm. Hiermee komt de ontgraving in het niveau waarin eventuele archeologische waarden zich bevinden. Om de uitvoering van het plan archeologisch te begeleiden is een Programma van Eisen opgesteld. Dit bevat een protocol hoe gewerkt zal gaan worden en op welke wijze eventuele archeologische sporen worden gedocumenteerd en veilig gesteld. Het Programma van Eisen is opgenomen in bijlage 3.

Het aspect archeologie is hiermee voldoende veilig gesteld.

4.5 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan of projectbesluit dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;

- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek

De kosten van het plan worden gezamenlijk gedragen door de provincie, de gemeente Ermelo en de KNHS. Hiertoe zijn budgetten gereserveerd en afspraken gemaakt.

Hoofdstuk 5 Procedure

5.1 Voorbereiding

Vooroverleg

De provincie Gelderland is betrokken bij de verbetering van de N302 en kent van daaruit de plannen voor deze rotonde. Daarom is deze ruimtelijke onderbouwing in het kader van het wettelijk overleg ex artikel 3.1.1 Bro niet meer toegezonden. Ditzelfde geldt voor het waterschap.

Inspraak

Gelet op de beperkte omvang van het plan, en omdat de plannen al bekend zijn in de omgeving, is er niet voor gekozen om formele inspraak te houden ex artikel 3.1.6 Bro

5.2 Van ontwerp naar vaststelling

De omgevingsvergunning is voorbereid met toepassing van een uitgebreide procedure ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° Wabo juncto artikel 3.10 Wabo. Het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken zal als ontwerp voor een termijn van zes weken ter inzage liggen. Een ieder kan hierop zienswijzen indienen. Bij het vaststellingsbesluit wordt hierop nader ingegaan.

Bijlagen

Bijlage 1 Schematisch ontwerp

Bijlage 2 Ecologisch onderzoek

Bijlage 3 Programma van Eisen archeologische begeleiding

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement